

населення і військ. Після закінчення вивчення навчальної дисципліни студент повинен уміти: планувати та організувати цивільний захист лікувального закладу; класифікувати санітарні втрати військ; організувати і провести лікувально-евакуаційні заходи серед цивільного населення і військ [4].

У результаті навчання формуються особиста відповідальність майбутніх лікарів за безпеку й обороноздатність країни, повага до Конституції України та інших законів України; необхідність свідомого виконання вимог військової присяги, статутів Збройних Сил України, наказів і директив міністра оборони України [1]. Уведення в навчальний процес вищезазначених дисциплін сприяє вихованню в студентів глибокого почуття любові до України, її народу; формуванню в майбутнього лікаря готовності працювати в складній оперативній обстановці, духовної та психологічної готовності зі зброєю в руках захищати Українську державу. Ці особисті якості необхідні майбутньому офіцеру медичної служби для грамотного навчання та виховання підлеглих, зміцнення військової дисципліни й організованості, підтримання постійної бойової готовності та професійної роботи в бойових умовах [2].

З іншого боку, введення відповідних дисциплін поставило перед колективом кафедри питання з оновлення матеріально-технічної бази, належного методичного забезпечення організації навчального процесу, самостійної аудиторної та позааудиторної і науково-дослідної роботи, удосконалення чинних і розробки нових засобів, методів, форм і технологій навчання в галузі домедичної допомоги в екстремальних ситуаціях та основ медичного забезпечення населення і військ [3; 5].

Наразі на кафедрі створені робочі навчальні програми з дисциплін «Домедична допомога в екстремальних ситуаціях», «Основи медичного забезпечення населення і військ» і проводиться активна робота з виконання вищеперерахованих завдань.

Таким чином, ураховуючи зовнішньополітичні умови, в яких нині перебуває Україна, запровадження в навчальний процес цих дисциплін є край актуальним і може суттєво вплинути на якість підготовки лікарів.

Список використаної літератури

1. Ждан В.М. Концептуальні положення військової підготовки майбутніх лікарів у сучасних умовах / В.М. Ждан, В.М. Бобирьов, С.М. Білаш [та ін.] // Основні напрямки удосконалення підготовки медичних кадрів у сучасних умовах : матеріали навч.-наук. конфер. з міжнар. участю. — Полтава, 2015. — С. 3-5.
2. Зорій Я.Б. Військово-патріотична підготовка майбутніх офіцерів запасу в умовах навчального процесу вищого начального закладу : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. пед. наук : спец. 13.00.04 «Теорія та методика професійної освіти» / Я.Б. Зорій. -Вінниця, 2011.— 24 с.
3. Шевченко В.В. Анализ результатов инновационного управления образовательным процессом на кафедре медицины чрезвычайных ситуаций с оперативной хирургией и топографической анатомией / В.В. Шевченко, Е.Н. Пронина, С.И. Данильченко [и др.] // «Scientific genesis», the 8 of August, 2014, Geneva (Switzerland). – Vol. 1. – Geneva, 2014. – С.218-224.
4. Шевченко В.В. Удосконалення практичної підготовки студентів з медицини надзвичайних ситуацій / В.В. Шевченко // Основні напрямки оновлення інформаційного поля, тому він мусить прагнути самовдосконалення. Під час навчання майбутній спеціаліст має продемонструвати вміння отримувати і використовувати нову інформацію, тому повинні бути визначені нові вимоги до підготовки лікаря з наступною професійною реалізацією нових знань і вмінь. У суспільстві зростає попит на спеціалістів, які вміють використовувати нові методи діагностики і лікування, здатні до роботи в різноманітних системах надання медичної допомоги.
5. Accident and Emergency Medicine [Text]: study guide / Pronina O.M., Shevchenko V.V., Danylchenko S.I. // HSEE "UMSA". – Poltava: ASMI, 2015. – 141p.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ ЯК ОДНЕ З ПРОВІДНИХ ЗАВДАНЬ ВИКЛАДАЧА ВИЩОЇ ШКОЛИ

Пустовойт Г.Л., Ярмола Т.І., Ткаченко Л.А.

ВДНЗ України „Українська медична стоматологічна академія”

Окреслено провідні напрями взаємовідносин між викладачем і студентською аудиторією, а також запропоновано шляхи їх удосконалення.

Ключові слова: методи викладання, увага, ерудиція.

Розвиток і вдосконалення системи вищої медичної освіти відповідно до сучасних вимог має забезпечити інтеграцію України у світовий науковий та освітній простір. Сучасний лікар працює в досить освіченому суспільстві, в умовах постійного оновлення інформаційного поля, тому він мусить прагнути самовдосконалення. Під час навчання майбутній спеціаліст має продемонструвати вміння отримувати і використовувати нову інформацію, тому повинні бути визначені нові вимоги до підготовки лікаря з наступною професійною реалізацією нових знань і вмінь. У суспільстві зростає попит на спеціалістів, які вміють використовувати нові методи діагностики і лікування, здатні до роботи в різноманітних системах надання медичної допомоги.

Взаємовідносини викладача зі студентами та педагогічна діяльність у цілому завжди були важливою та актуальною проблемою. Головне завдання, яке лягає на плечі викладача, стосується мотивації навчальної діяльності студентів, що спонукатиме їх до самого процесу пізнання та навчання. Необхідна організація навчальних дій таким чином, щоб вони були найбільш ефективними. Для викладача надзвичайно важлива наявність „зворотного зв'язку”, сигналів про те, як доходить до студентів матеріал, що викладається, і як він засвоюється.

Викладання – процес активний з обох боків, як із боку викладача, так і з боку студентів. Контакт між викладачем і студентською аудиторією – необхідна умова успішного викладання матеріалу. Він залежить від цікавості студентів до предмета, що вивчається, наукового та педагогічного досвіду викладача, низки методичних прийомів, якими користується досвідчений викладач, щоб тримати увагу аудиторії в „робочій напрузі”. Емоційний стан, натхнення та хвилювання викладача передаються слухачам, створюють настрій та посилюють увагу.

Сприйняття та розуміння матеріалу перебувають у прямій залежності від уваги слухачів. Задля того, щоб зосередити увагу студентів, викладач на самому початку заняття ставить перед студентами загадку, над

розв'язанням якої вони будуть думати протягом усього заняття. Між тим, утримати увагу студентів протягом усього заняття практично неможливо, тому викладач має розуміти, що студенти не можуть однаково уважно слухати та сприймати навчальний матеріал протягом усього навчального часу.

Як відомо, джерелом уваги є сильні, яскраві та емоційні враження або зміна одних вражень іншими. Для кращого засвоєння лекційного курсу та при проведенні практичних занять має широко застосовуватись ілюстративний матеріал. Використання ефективних комп'ютерних технологій допомагає викладачу вирішити багато задач, пов'язаних із покращенням засвоєння теоретичного матеріалу. Використання мультимедійних презентацій лекцій покращує сприйняття й осмислення питань, що розглядаються, створює комфортніші умови для аудиторної роботи студентів і лектора. Викладач у мультимедійній лекційній аудиторії отримує потужний інструмент для подачі інформації в різномірній формі (текст, графіка, анімація, звук, цифрове відео та ін.). Якість і ступінь засвоєння навчального матеріалу істотно зростають.

Наявність добре підбраного мультимедійного ілюстративного матеріалу при проведенні практичного заняття дозволяє підвищити зацікавленість студентів до предмета, сприяє закріпленню пройденого під час заняття матеріалу. Ці технології особливо цінні та необхідні, коли під час проведення практичних занять у клініці немає хворих із тією чи іншою патологією.

Важливою є також роль самостійного навчання. Майбутній фахівець повинен навчитися самостійно засвоювати знання, вміти працювати з інформацією, щоб надалі не втрачати рівень компетентності та прагнути підвищення своєї кваліфікації. Саме тут на допомогу викладачеві приходять інформаційні технології, серед яких особливої ваги набуває комп'ютеризація навчання. Комп'ютеризація освіти – невід'ємний компонент її вдосконалення, який сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців. При цьому в студента виробляються навички роботи з комп'ютером, накопичується досвід використання сучасних інформаційних технологій, виховуються комунікативні якості та соціальна інтерактивність. Навчальна діяльність стає якіснішою, ефективнішою, наочно орієнтованою, доступною і цікавою. Використання глобальної мережі Інтернет сприяє впровадженню прогресивних форм організації освітнього процесу, відповідності навчально-методичного матеріалу сучасному світовому рівню, створює можливості становлення нової якості теорії і практики навчання. Але самостійна робота студентів може бути ефективною лише в тому разі, коли вона спрямовується та координується викладачем. У зв'язку з цим великого значення набуває якість навчально-методичного забезпечення дисципліни.

Викладач має заходити в аудиторію без запізнення, в доброму гуморі, щоб студенти відчували, що вести заняття викладач буде із задоволенням. Викладачу слід також потурбуватися і про свій зовнішній вигляд, бо на нього дивитимуться десятки очей, уважно досліджуючи всі деталі його зовнішності.

Студенти цінують спокій, зібраність, простоту в поведінці викладача. Зверхність викладача зазвичай зворотно пропорційна професійним якостям.

Активізація уваги студентів на занятті значною мірою забезпечується високим науковим рівнем матеріалу, що вивчається. Наукову неспроможність заняття студенти ніколи не пробачають. Вони дуже швидко помічають тих викладачів, які передають тільки чужі думки. Ерудиція та творча наукова робота лектора слугують важливими умовами успішності викладача, бо знати матеріал і викладати його – не одне й те саме. Тому наукова ерудиція та любов викладача до своєї професії – це умови успішного педагога.

Список використаної літератури

1. Левківський К.М. Про стан і перспективи розвитку вищої освіти в Україні / К.М. Левківський // Доповідь на парламентських слуханнях. – К.: Парлам. вид-во, 2004. – 184 с.
2. Кандыбович Л.А. Психология высшей школы / Л.А. Кандыбович, М.И. Дьяченко. – Минск, 2003. – 228 с.
3. Леонтьев А.А. Педагогическое общение / А.А. Леонтьев. – М.: Знание, 1979. – 174 с.

АКТИВІЗАЦІЯ Й ОРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ У МЕДИЧНОМУ ВНЗ

Ряднова В.В., Безкоровайна І.М., Воскресенська Л.К., Пера-Васильченко А.В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»

У статті розглянуті проблеми активізації й організації пізнавальної діяльності студентів у вищій медичній школі та запропонований один із варіантів їх вирішення – участь викладачів у науково-педагогічній та дослідницькій діяльності з проблем удосконалення процесу навчання в медичному виші.

Ключові слова: навчальний процес, пізнавальна діяльність, медичний виш, студенти.

Медицина – одна з тих галузей людської діяльності, в яких питання якості мають особливе значення. Той рівень медичної компетенції, який нині має закладатися у виші, завтра буде наданий пацієнтам. Для формування професійно-педагогічної компетентності майбутніх лікарів необхідний високий рівень професійно-психологічної підготовленості самих викладачів вишу. Підвищення якості медичної освіти має забезпечуватись впровадженням нових форм та інформаційних технологій у навчальний процес, але важливим є й індивідуальне спілкування викладача зі студентами. Інформаційна основа навчання в системі професійної освіти вимагає розробки та аналізу проблеми психологічних механізмів, що забезпечують суб'єкту навчального процесу засвоєння всього обсягу матеріалу та успішне його використання в майбутній діяльності.

Пізнавальна діяльність осіб, що навчаються, у процесі засвоєння системних знань набуває рефлексивного характеру, оскільки знання стають для них особливим «предметом», який функціонує за своїми власними законами. Засвоєний ними метод набуття, присвоєння знань стає способом організації думки про предмет, виражаючи таку психологічну методику як базальні оперативні схеми.